جمع بندی دینی یازدهم رشته انسانی

درس پنجم: مسئولیت‌های پیامبر(ص)

◀ مسئولیت‌های مهم پیامبر(قلمروهای رسالت)

۱) دریافت ابلاغ وحی (بلّغ - قُل)

دریافت و رساندن بدون ذرّه‌ای کم یا زیاد

کاتبان و حافظان وحی که برترین آن‌ها امام علی (ع) بود.

روایت عبداللّه بن مسعود: ما ده آیه از قرآن را از پیامبر فرا می‌گرفتیم ...

۲) تعلیم و تبیین تعالیم قرآن (مرجعیت دینی)

دستیابی به معارف بلند قرآن و فهم جزئیات احکام و شیوهٔ عمل کردن به آن‌ها

گفتار و رفتار پیامبر **اولین و معتبرترین** مرجع علمی برای فهم عمیق آیات الهی

اولین و بزرگ‌ترین معلّم قرآن: پیامبراکرم (ص)

۳) اجرای قوانین الهی یا تشکیل حکومت اسلامی(ولایت ظاهری)

ولایت به معنای سرپرستی و رهبری و تشکیل حکومت در مدینه به کمک مهاجرین و انصار

روایت امام باقر (ع): «اسلام بر پنج پایه استوار است: «بنی الاسلام علی خمس علی الصّلاة و الزکاة و الصوم و الحجّ و الولایة و لم یناد بشیء کما نودی بالولایة (روح زن)» که مهم‌ترین آن ولایت است.»

۴) ولایت معنوی (برترین قلمرو رسالت)

◀ ضرورت (دلایل) تشکیل حکومت اسلامی

الف) ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام

اسلام دینی اجتماعی است و حتی برخی احکام فردی همچون عبادت را نیز جنبهٔ اجتماعی داده (مانند نماز جماعت).

یکی از اهداف ارسال پیامبران آن بود که **مردم** جامعه‌ای بر پایهٔ عدل بنا کنند.

♥ آیه‌شناسی

﴿لقد ارسلنا رسلنا بالبینات و انزلنا معهم الکتاب و المیزان لیقوم الناسُ بالقسط﴾

سخن امام خمینی (ره): «مذهب اسلام هم زمان با اینکه به انسان می‌گوید که خدا را عبادت و چگونه عبادت کن به او می‌گوید چگونه زندگی کن ...»

ب) ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت

ولی و سرپرست حقیقی انسان‌ها خداست و فرمانبرداری و اطاعت از دستورهای او و کسانی که خودش تعیین کرده **ضروری و واجب** است.

کسانی که به مردم فرمان می‌دهند و قانون‌گذاری می‌کنند در حالی‌که فرمانشان برگرفته از فرمان الهی نیست، **طاغوت** نامیده می‌شوند.

@DaneshSad

جمع بندی دینی یازدهم رشته انسانی

♥ **آیه‌شناسی**

﴿الم تر الی الذین یزعمون انهم آمنوا بما انزل الیک و ما انزل من قبلک یریدون ان یتحاکموا الی الطاغوت و قد امروا ان یکفروا به یرید الشیطان ان یضلّم ضلالاً بعیداً﴾ (آیهٔ ۶۰ سورهٔ نساء)

✱ آیهٔ قبل از این آیه، آیهٔ اطاعت است. (آیهٔ ۵۹ سورهٔ نساء ← یا ایّها الّذین آمنوا اطیعوا الله ...) (ص ۶۶)

سخن امام خمینی (ره): «بـه این دلیل کـه هر نظام غیراسلامی نـظامی شرک‌آمیز است چون حاکمش طاغوت است ما موظفیم آثار شرک را از جامعهٔ مسلمانان و از حیات آنان دور کنیم و از بین ببریم.»

◀ **ولایت معنوی**

- مرتبه‌ای بالاتر و برتر از ولایت ظاهری است که با **انجام وظایف عبودیت و بندگی** در مسیر قرب الهی، مشاهدهٔ عالم غیب و ماورای طبیعت
- تصرف در عالم خلقت به اذن الهی، شفابخشی بیماران، هدایت دل‌های آماده
- میزان بهره‌مندی انسان از این هدایت به درجهٔ **ایمان و عمل** آنان بستگی دارد
- نمونهٔ کامل این هدایت در رفتار رسول خدا با حضرت علی(ع)، و گشودن هزار باب از علم به روی ایشان

◀ **عصمت پیامبر اکرم(ص):**

محفوظ بودن از گناه (انجام واجبات و ترک محرمات) لازمهٔ پیامبری است زیرا بدون عصمت، اعـتماد مردم به پیامبران از بین می‌رفت :

الف) در دریافت و ابلاغ وحی: ۱- دین الهی به **درستی** به مردم نمی‌رسد. ۲- امکان **هدایت** مردم سلب می‌شود. (ده)

ب) در تعلیم و تبیین دین و وحی الهی (مرجعیت دینی): ۱- امکان **انحراف** در تعالیم الهی پیدا می‌شود. ۲- **اعتماد** مردم به دین از دست می‌رود.

ج) در اجرای احکام الهی (ولایت ظاهری): ۱- امکان دارد کارهای **مخالف** دسـتورهای الهی انجام دهـد. ۲- مردم **سـرمشق (الگو)** بگیرند. ۳- دچار **گمراهی** شوند. (مگس)

تشخیص عصمت با خداوند است: ﴿الله اَعلَمُ حیث یجعلُ رسالته﴾

آنان حقیقت گناه را مشاهده می‌کنند و می‌دانند با انجام گناه از چشم خدا می‌افتند و از **لطف و رحمت الهی** دور می‌شوند.

عصمت
- از گناه ← ایمان و تقوا و دیدن حقیقت گناه (عامل درونی)
- از اشتباه ← بینش عمیق (عامل بیرونی ← ﴿یُرید الله لِیُذهِبَ عنکم الرّجس اهلَ البیت و یُطَهّرکم تطهیراً﴾ (آیهٔ تطهیر) (درس ۷ ص ۹۱)

@DaneshSad